

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2ObdoK/1/2023
Identifikačné číslo spisu:	8121207876
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8121207876.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobcu JUDr. Františka Lukáča, Rožňava, Šafárikova 17, IČO: 48 485 357_00342, správca úpadcu KOREKO PLUS, s.r.o., Košice, Južná trieda 119, IČO: 36 181 218, zastúpeného JUDr. Matúšom Králikom, PhD., advokátom, Košice - mestská časť Nad jazerom, Moldavská cesta 10/B, IČO: 52 341 542, proti žalovanému I & R KONKURZY A REŠTRUKTURALIZÁCIE, k. s., Bratislava, Šoltésovej 2, IČO: 48 485 357_00259, správca úpadcu GSL - Co, s.r.o. v konkurze, Stará Ľubovňa, Továrenská 23/1300, IČO: 43 999 239, zastúpenému IKRÉNYI & REHÁK, s.r.o., Bratislava, Šoltésovej 2, IČO: 36 854 808, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 5Cbi/19/2021, o vylúčenie majetku zo súpisu všeobecnej podstaty, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 6. septembra 2022 č. k. 6CoKR/7/2022-305, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobca má n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 12. apríla 2022 č. k. 5Cbi/19/2021-254, vylúčil majetok zapísaný do súpisu všeobecnej podstaty úpadcu: GSL - Co, s.r.o. v konkurze, so sídlom Továrenská 23/1300, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 43 999 239, v konkurze vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 2K/3/2018 pod por. č. 68, a to vodorovný vyvrtávací a frézový stroj N. L., rok výroby XXXX, výrobné číslo: XXXX, výrobcu: TOS VARNSDORF a.s., ČR, v súpisovej hodnote 110 000 eur zapísaný v doplnenom súpise všeobecnej podstaty nezabezpečených veriteľov, ktorý bol v Obchodnom vestníku zverejnený 13. júna 2019 pod č. 113/2019. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Súd prvej inštancie uviedol, že vlastnícke právo k stroju - vodorovný a vyvrtávací stroj typ N L. mal žalobca nadobudnúť na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi žalobcom a úpadcom v zmysle, ktorej mu bola úpadcom vystavená Faktúra č. FV 20140019 z 2. mája 2014 celkovej sume 30 000 eur (č.l. 5

spisu). K faktúre žalobca predložil aj dodací list č. XXX s dátumom vyhotovenia 2. mája 2014. Pokiaľ ide o zaplatenie ceny z tejto faktúry tu žalobca predložil vzájomný zápočet záväzkov a pohľadávok z 5. mája 2014 v zmysle, ktorého bol uvedený súpis záväzkov spoločnosti žalobcu pozostávajúci z jedinej Faktúry č. FV201400190 z 2. mája 2014 znejúcej na sumu 30 000 eur oproti pohľadávkam, ktoré mal žalobca voči úpadcovi. Podľa zmluvy o nájme uzatvorenej medzi úpadcom č. 2 ako prenajímateľom a úpadcom č. 1 ako nájomcom uzatvorenej 14. mája 2014 bola predmetom tejto zmluvy úprava práv a povinností zmluvných strán pri užívaní hnuteľných vecí vo vlastníctve prenajímateľa s nájomcom. Podľa článku I. bodu 2 prenajímateľ prenechal nájomcovi hnuteľné veci - stroje a strojné zariadenia špecifikované v prílohe č. 1 k tejto zmluve za odplatu, aby ich nájomca v dojednanej dobe a za podmienok stanovených touto zmluvou užíval. Podľa článku II. bodu 1 zmluvné strany sa dohodli na mesačnom nájomnom vo výške 3 000 eur bez DPH, k cene nájmu mala byť pripočítaná DPH v zmysle platných právnych predpisov. Dojednané bolo, že nájomca je povinný uhradiť 1 nájomné do 31. júla 2014. Súčasne bola pripojená príloha k nájomnej zmluve č. 1, obsahom ktorej okrem iného bol aj vodorovný a vyvrtávací stroj N L. v počte 1 kus.

3. Prvoinštančný súd vo veci vykonal dokazovanie výpismi z účtu úpadcu č. 2, t.j. spoločnosti žalobcu KOREKO PLUS s.r.o., v zmysle ktorých mal preukázané, že 19. februára 2015 bola zo strany úpadcu č. 1 realizovaná platba v sume 694,38 eura; 13. februára 2015 platba v sume 3 600 eur; 5. novembra 2014 v sume 3 600 eur; 30. septembra 2014 v sume 3 600 eur; 25. augusta 2014 v sume 3 600 eur; 14. augusta 2014 v sume 2 800 eur; 5. augusta 2014 v sume 800 eur. Súd vo veci vykonal dokazovanie aj listinami z reštrukturalizačného plánu, pričom na strane 12 reštrukturalizačného plánu v časti zabezpečovacie práva veriteľov prihlásených do reštrukturalizácie v bode 1. bolo uvedené, že žalobca, ktorého pohľadávky sú zapísané v zozname pohľadávok pod poradovým č. XXX až po pod poradovým č. XXX vzniknuté z neuhradených faktúr za dodávku tovaru v celkovej zistenej sume 304 645,15 eura, zabezpečené zistenou zabezpečenou sumou 600 000 eur na základe zmluvy o zriadení záložného práva z 9. augusta 2012 - stroje a zariadenia nachádzajúce sa v sídle záložcu. Ďalej skladové zásoby nachádzajúce sa v sídle záložcu v najvyššej hodnote 600 000 eur, ako právny dôvod zabezpečenia bola uvedená notárska zápisnica N202/2014, pričom išlo v poradí o prvé zabezpečovacie právo.

4. Z výpisu z Notárskeho centrálneho registra záložných práv č. 5801/2014 zo 14. mája 2014 mal súd zistené, že predmetom registrácie bola registrácia zmeny záložného práva s uvedením záložcu GSL - Co, s.r.o. - úpadca v prospech záložného veriteľa KOREKO PLUS, s.r.o., pričom bola zabezpečovaná týmto najvyššia hodnota istiny 600 000 eur a ako záloha bolo uvedené: súbor vecí s popisom na základe zmluvy o zriadení záložného práva z 9. augusta 2012 uzatvorenej medzi KOREKO PLUS, s.r.o., ako záložným veriteľom a záložcom GSL - Co, s.r.o. v zmysle článku I. Zmluvy o zriadení záložného práva z 9. augusta 2012 sú predmetom záložného práva stroje a zariadenia, ktorých zoznam tvorí prílohu č. 1. tejto zmluvy, a ktorý je jej neoddeliteľnou súčasťou, ktorých hodnota ku dňu podpisu zmluvy o zriadení záložného práva predstavuje sumu 466 381,31 eura za čím nasledovala veta podľa výpisu z Notárskeho centrálneho registra záložných práv, že predmetom záložného práva sú skladové zásoby záložcu nachádzajúce sa v sídle záložcu.

5. Okresný súd konštatoval, že na preukázanie vlastníckeho práva k spornej hnuteľnej veci žalobca v konaní predložil Faktúru č. FV201400190 vystavenú dodávateľom spoločnosťou GSL - Co, s.r.o. žalobcovi ako odberateľovi, v zmysle faktúry je uvedené, že: predaj - vodorovný a vyvrtávací stroj N L. za kúpnu cenu 30 000 eur. Uvedené mal konajúci súd podporne preukázané aj svedeckou výpoveďou p. M. C., ktorý potvrdil, že bol prítomný pri uzatvorení ústnej zmluvy ako aj to, že tento konkrétny stroj bol predmetom nájmu, na základe nájomnej zmluvy, ktorou bol tento konkrétny stroj prenechaný do užívania úpadcovi č. 1, t.j. GSL - Co, s.r.o. Nájomné bolo dohodnuté vo výške 3 600 eur mesačne s DPH. Súd mal z predložených výpisov z účtu žalobcu - v súčasnosti úpadca č. 2 tiež preukázané, že úpadca č. 1 platil nájomné spolu v sume 3 600 eur.

6. Súd prvej inštancie dodal, že pokiaľ až do roku 2017 úpadca GSL - Co, s.r.o. evidoval predmetný stroj vo svojom majetku, je možné, že úpadca č. 1 týmto zámerne skresľoval svoju finančnú kondíciu a zrejme z tohto dôvodu bol stroj zahrnutý aj v majetku úpadcu v rámci reštrukturalizačného plánu, aby

tento bol priechodný v rámci parametrov potrebných na povolenie reštrukturalizácie.

7. Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP.

8. Na odvolanie žalovaného, Krajský súd v Prešove, ako odvolací súd, napadnutým rozsudkom zo 6. septembra 2022 č. k. 6CoKR/7/2022-305 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi proti žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

9. Krajský súd uviedol, že podstata odvolacej argumentácia bola v tom, že súd prvej inštancie sa nemal vysporiadať s tým, či hnuiteľná vec zapísaná do súpisu bola skutočne predmetom prevodu, alebo ústne uzatvorenej kúpnej zmluvy, a či je možné ju stotožniť s vecou, ktorá bola uvedená vo faktúre. Pritom v konaní nebolo preukázané, že by bol žalovaný vlastníkom, resp. mal vo svojom účtovníctve aj ďalší vodorovný vyvrtávací a frézovací stroj N L.. Odvolací súd konštatoval, že žalovaného zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať, že existovala aj iná - rovnaká vec, ktorá bola predmetom tejto kúpnej zmluvy a zmluvy o nájme, okrem tej, ktorá bola predmetom konania. Táto hnuiteľná vec by musela byť evidovaná v majetku žalovaného - v jeho účtovníctve, a preto by to bol práve žalovaný, ktorý bol povinný toto svoje tvrdenie o jej existencii preukázať predložením jej evidencie vo svojom účtovníctve. Naviac bolo by podľa krajského súdu nelogické, aby v prípade, ak by podľa tvrdenia žalovaného nedošlo k jej odpredaju, si žalovaný túto hnuiteľnú vec následne od žalobcu prenajal a platil zaň (tak ako to vyplýva z výpisu z účtu) riadne nájomné vo výške 3 000 eur mesačne. Rovnaké závery platia aj pre odvolacie tvrdenie žalovaného, podľa ktorého predmetné hnuiteľné veci nikdy neopustia dispozičnú sféru úpadcu ako vlastníka, keď z kúpnej zmluvy a následne uzatvorenej zmluvy o nájme je zrejmé, že predmet konania bol obratom po svojom predaji späťne prenajatý predávajúcemu - žalovanému ako nájomcovi.

10. Ďalej odvolací súd zdôraznil, že závery žalovaného v podanom odvolaní týkajúce sa platnosti uzatvorenej kúpnej zmluvy z dôvodu nedostatku skutočnej vôle účastníkov nie sú ničím podložené, keď ako to vyplýva okrem iného aj zo vzájomné zápočtu záväzkov a pohľadávok, mal žalobca proti žalovanému v čase uzatvorenia kúpnej, resp. následne nájomnej zmluvy, množstvo pohľadávok po lehote splatnosti, čo žalovaný v konaní nijako nenamietal s tým, že podľa odvolacieho súdu postup strán, keď na čiastočnú úhradu týchto záväzkov došlo k odpredaju a následnému prenajatiu hnuiteľnej veci, je bežným v obchodnej praxi.

11. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené s poukazom na § 387 ods. 1 CSP uviedol, že súd prvej inštancie na základe správne zisteného skutkového stavu dospel k správne právnomu záveru, a preto konštatoval vecnú správnosť napadnutého rozsudku. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP.

12. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (č.l. 324 spisu), prípustnosť ktorého odôvodnil ust. § 420 písm. f) CSP teda, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa žalovaného ďalej napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP).

13. Žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) uviedol, že odvolací súd sa nevysporiadal s tou jeho odvolacou námietkou, ktorou vzhľadom na závažný rozpor výroku rozsudku súdu prvej inštancie s jeho odôvodnením. Táto spočívala v konštatovaní súdu, že „základným predpokladom pre úspešnosť vylučovacej žaloby je preukázanie, že žalobcovi svedčí tzv. lepšie právo k spornej veci ako úpadcovi, čo v danom prípade splnené nebolo“. Týmto má dovolateľ za to, že identifikoval významný rozpor medzi výrokom a odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom gramatickým výkladom odôvodnenia rozsudku má za to, že „lepšie“ právo k hnuiteľnej veci svedčí jemu ako úpadcovi. Napriek uvedenému, podľa dovolateľa odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil.

14. Nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť napadnutého rozsudku vidí dovolateľ aj v tom, že odvolací súd sa venoval takým právnym a skutkovým okolnostiam, ktoré nesúviseli s odvolacími námietkami a neboli ani predmetom konania o vylúčenie hnutelnej veci zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu. Ide o „pohľadávky žalobcu, ktoré boli predmetom vzájomného zápočtu“, čím dovolateľovi nie je zrejmé, akými úvahami sa odvolací súd pri vydaní rozhodnutia riadil. Preto má dovolateľ za to, že spôsob, akým odvolací súd odôvodnil napadnutý rozsudok nie je odôvodnením v zmysle § 393 ods. 3 CSP, a to ani pri zohľadnení § 387 ods. 2 a 3 CSP.

15. Dovolateľ je ďalej názoru, že postupom odvolacieho súdu došlo k nedostatočnému, resp. k žiadnemu skúmaniu riadne uplatnených odvolacích dôvodov, a to najmä vo vzťahu k preukázaniu vlastníckeho práva žalobcu k vylúčovanej veci. Z odôvodnení konajúcich súdov je podľa dovolateľa zrejmé, že k záveru o vlastníckom práve žalobcu súdom postačovala faktúra s nepresným označením predmetu fakturácie a svedecká výpoveď pána M. C. ako tretej osoby len prítomnej pri uzatváraní ústnej zmluvy. V tejto súvislosti žalovaný v rámci odvolacích námietok poukázal aj na nevykonanie ním navrhnutých dôkazov, a to výsluch osôb, ktoré samotnú ústnu kúpnu zmluvu mali uzatvoriť - konateľov. K tejto jeho námietke sa mal odvolací súd vyjadriť iba v bode 30. napadnutého rozhodnutia. Dovolateľ je presvedčený, že nedostatočne zistený skutkový stav súdom prvej inštancie nemohol byť postačujúci ani na potvrdenie jeho vecnej správnosti odvolacím súdom, ak sa tento s ním stotožnil v celom rozsahu.

16. Vyššie uvedené podľa dovolateľa platí aj pre jeho námietku ohľadom stotožnenia veci prevodu s tou, ktorá je predmetom vylúčovacej žaloby a naopak je žalovaný toho názoru, že dôkazné bremeno ohľadom preukázania vlastníckeho práva k hnutelnej veci ťažilo žalobcu (a nie jeho), pričom tento svoju dôkaznú povinnosť preukázateľne v konaní neuniesol. Žalovaný dodal, že nájomná zmluva, na ktorú oba konajúce súdy poukázali, nepreukazuje vlastnícke právo žalobcu k dotknutej hnutelnej veci s tým, že táto nikdy neopustila dispozičnú sféru žalovaného, resp. úpadcu ako vlastníka tejto hnutelnej veci, ktorá z jeho evidencie bola vyradená až v roku 2017. Žalovaný je toho názoru, že žalobcom prezentované právne úkony sú fiktívne s tým, že žalovaný spornú hnutelnú vec nerušene užíval a po celý čas sa k nej správal ako vlastník, kedy konajúce súdy následné správanie sa strán „zmlúv“ nevyhodnocovali.

17. Všetkými vyššie označenými procesnými postupmi podľa názoru dovolateľa konajúce súdy vec zaťažili takými vadami, ktorými došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, čo zakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

18. Nesprávne právne posúdenie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP vzhliadol dovolateľ v tom, že konajúcim súdom postačilo na preukázanie vlastníckeho práva k hnutelnej veci len žalobcom predložená faktúra, zápočet, nájomná zmluva, výpisy z účtu žalobcu a svedecká výpoveď pána C.. V tejto súvislosti podľa dovolateľa súdy nepodrobili prieskumu, či „ústne uzavretá kúpna zmluva“ vyjadruje skutočný prejav vôle účastníkov zmluvy uzatvoriť kúpnu zmluvu podľa § 266 ods. 1 ObZ, keďže ako vyplynulo z vyjadrení konateľa úpadcu (pána N.) skutočným zámerom bolo s prihliadnutím na všetky okolnosti s vysokou mierou pravdepodobnosti pripraviť zázemie pre budúci reštrukturalizačný proces. Týmto podľa dovolateľa súd prvej inštancie komplexne neposudzoval všetky okolnosti uzatvorenia ústnej kúpnej zmluvy, ak táto má predstavovať znaky zastretého právneho úkonu podľa § 41a OZ, a je tak zaťažená absolútnou neplatnosťou, na ktorú sú súdy povinné prihliadať ex offo. Zároveň konajúci súd nemal brať do úvahy, že základnou podmienkou nadobudnutia vlastníckeho práva je fyzické odovzdanie hnutelnej veci podľa § 443 ods. 1 ObZ, bez splnenia ktorej nemohlo vlastnícke právo na strane žalobcu vzniknúť.

19. Rozhodnutie odvolacieho súdu preto podľa dovolateľa záviselo od vyriešenia právnej otázky, a to posúdenia platnosti právneho úkonu - ústnej kúpnej zmluvy o prevode hnutelnej veci uzavretej medzi úpadcom a spol. KOREKO PLUS s.r.o. ako prejudiciálnej otázky (obdobne aj posúdenia platnosti nájomnej zmluvy), a v kontexte toho posúdenia, či žalobca preukázal vlastnícke právo k hnutelnej veci, resp., či mu svedčí lepšie právo k hnutelnej veci v porovnaní s úpadcom spôsobom predpokladaným ust. § 78 ZoKR. S ohľadom na ustálenú judikatúru NS SR v tomto osobitnom type konania o vylúčenie hnutelnej veci zo súpisu všeobecnej podstaty úpadcu spočívala povinnosť uniesť dôkazné bremeno vo

vzťahu ku tvrdenému vlastníckemu právu k hnutelnému majetku na žalobcov (příkladom uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. apríla 2013 sp. zn. 1Obo/12/2012, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. októbra 2021 sp. zn. 2Obdo/55/2021). Pri riešení tejto právnej otázky sa odvolací súd podľa žalovaného odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, keď prenášal dôkazné bremeno na žalovaného (bod 34. a 35. odôvodnenia napadnutého rozsudku), zároveň neposudzoval platnosť kúpnej zmluvy ako základnú prejudiciálnu otázku pre vyslovenie úspešnosti vylučovacej žaloby (obdobne ani platnosť nájomnej zmluvy). V kontexte vyššie uvedeného považuje žalovaný rozhodnutia súdov oboch inštancií za arbitrárne a bezprecedentné.

20. Preto dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec tomuto vrátil na ďalšie konanie, resp., aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietal. Žalovaný si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

21. Žalobca vo vyjadrení k podanému dovolaniu (č. l. 350 spisu) uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozsudkami konajúcich súdov, oba rozsudky považuje za správne a úplné. Žalobca zároveň zotrváva na všetkých svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

22. Z obsahu celého odôvodnenia napadnutého rozsudku podľa žalobcu celkom jednoznačne vyplýva, že súd prvej inštancie mal nepochybne za to, že žalobca je osobou aktívne legítimovanou na podanie danej žaloby, a že mu svedčí tzv. lepšie právo k veci - predmetu sporu. Žalovaným uvedenú chybu v písaní v jednom zápore inak značne rozsiahleho odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie podľa názoru žalobcu za žiadnych okolností nemožno považovať za tak závažnú skutočnosť, ktorá by mala za následok žalovaným tvrdenú zmatečnosť konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

23. Žalobca ďalej uviedol, že tvrdenia žalovaného o zastretom právnom úkone, resp. o zastretých právnych úkonoch (kúpna zmluva, faktúra, vzájomný zápočet, nájomná zmluva a úhrady nájomného) sú podľa žalobcu nielenže v priamom rozpore s vykonanými dôkazmi, ale žalovaný tieto tvrdenia ani len v dovolaní žiadnym spôsobom nepreukázal, pričom sa ich nesnažil preukazovať ani v už právoplatne skončenom konaní pred súdom prvej inštancie, či odvolacieho súdu.

24. V ostatnej časti vyjadrenia žalobca poukázal na rozpory podaného dovolania, kedy napríklad žalovaný počas celého konania nenavrhol výsluch konateľov strán ústnej kúpnej zmluvy s tým, že jediným návrhom na dokazovanie zo strany žalovaného bol odkaz na súdny spis vedený na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 5Cbi/19/2019, ktorým sa napokon odvolací súd v konaní aj zaoberal. Preto, ak mal žalovaný za to, že súd má vo veci vykonať dokazovanie výsluchom konateľa úpadcu p. N., mal tento dôkaz označiť a následne ho aj zabezpečiť tak, aby mohol súd vo veci bez prietáhov rozhodnúť spravidla na prvom pojednávaní, a to vzhľadom na zásadu koncentrácie konania.

25. Napokon k tvrdeniu žalovaného ohľadom neurčitosti a nevykonateľnosti výroku rozsudku súdu prvej inštancie žalobca uviedol, že tento je dostatočne určitý a vykonateľný.

26. Vzhľadom na vyššie uvedené má žalobca za to, že dovolanie žalovaného nie je dôvodné, a preto žiada, aby dovolací súd dovolanie žalovaného zamietol, alebo v prípade, že dospeje k záveru, že v danej veci nie sú naplnené ani dovolacie dôvody, aby dovolanie odmietol a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, v neprospech ktorého bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený podľa § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalovaného treba odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

28. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (por. 9Cdo/72/2020, 9Cdo/260/2021).

29. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

30. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 CSP, pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

31. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

32. Túto vadu vzhľadom dovolateľ v takom postupe odvolacieho súdu (pozn. dovolacieho súdu - dovolacie dôvody sú zhodné s tými odvolacími), kedy tento sa nevysporiadal s jeho odvolacou námietkou ohľadom rozporu výroku rozsudku súdu prvej inštancie s jeho odôvodnením, nakoľko mal okresný súd za to, že žalobca nepreukázal „lepšie právo“ k spornej hnutelnej veci a napriek tomu túto zo súpisu konkurznej podstaty vylúčil v prospech žalobcu. Napokon podľa dovolateľa gramatickým výkladom odôvodnenia prvoinstančného rozsudku je zrejmé, že „lepšie právo“ k spornej hnutelnej veci svedčí jemu ako žalovanému. Napadnutý rozsudok je ďalej podľa názoru dovolateľa nepreskúmateľný a arbitrárny, a to aj vzhľadom konštatovanie, že dôkazné bremeno preukázania vlastníckeho práva k spornej hnutelnej veci ťažilo jeho ako žalovaného. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal aj na to, že odvolací súd nevykonával dokazovanie výsluchom zmluvných strán „kúpnej zmluvy“ (podľa dovolateľa fiktívneho právneho úkonu), a to konateľov predávajúceho a kupujúceho, pričom na závery o preukázaní vlastníckeho práva postačila súdom faktúra s „neurčitým predmetom“ a svedecká výpoveď tretej osoby - pána C..

33. Dovolací súd uvádza, že právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces a práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sp. zn. II. ÚS 383/06).

34. S poukazom na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 120/2020, IV. ÚS 557/2020, ako aj v zmysle judikatúry EŠLP dovolací súd uvádza, že „kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia je potrebné považovať za jeden zo základných aspektov práva na spravodlivý proces, podobne ako právo na rovnosť zbraní, alebo zásadu kontradiktórnosti konania. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol) a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené“.

35. V posudzovanom prípade bolo potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej

inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP a v celom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením, na ktoré odkázal v zmysle § 387 ods. 2 CSP. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

36. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd sa nezaoberal jeho odvolacou argumentáciou ohľadom zmätočnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd s odkazom na závery okresného súdu o preukázaní vlastníckeho práva svedčiacemu žalobcovi zdôraznil, že žalovaného zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať, či existovala aj iná - rovnaká vec, ktorá bola predmetom tejto kúpnej zmluvy a zmluvy o nájme okrem tej, ktorá bola predmetom konania. Takýto záver odvolacieho súdu je zrejmý z tej skutočnosti, že na údajnú existenciu dvoch rovnakých vecí poukazoval žalovaný v rámci svojej procesnej obrany. Odvolací súd zaujal svoje stanovisko aj k argumentu ohľadom dispozície s hnutelnou vecou úpadcom ako vlastníkom. Krajský súd uviedol, že z kúpnej zmluvy a následne uzatvorenej zmluvy o nájme je zrejmé, že predmet konania bol obratom po svojom predaji späť prenášaný predávajúcemu - žalovanému ako nájomcovi. Napokon odvolací súd dodal, že odvolacie námietky žalovaného týkajúce sa platnosti uzatvorenej kúpnej zmluvy z dôvodu nedostatku skutočnej vôle účastníkov nie sú ničím podložené s tým, že uvedené nevyplyva ani z vykonaného dokazovania.

37. Dovolací súd preto konštatuje, že odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup nemožno považovať za neodôvodnený. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zároveň sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Osobitne je potrebné zdôrazniť, že z gramatického výkladu odôvodnenia napadnutého rozsudku, resp. rozsudku súdu prvej inštancie nie je možné dospieť k záveru, že „lepšie právo“ k hnutelnej veci svedčí žalovanému tak, ako to uvádza dovolateľ v podanom dovolaní. Argument, podľa ktorého konštatácia okresného súdu „o nepreukázaní lepšieho práva k hnutelnej veci žalobcom“ deklaruje zrejmú nesprávnosť negácie použitého slova, nie však nesprávnosť, zmätočnosť a nepreskúmateľnosť rozhodnutí konajúcich súdov. Fakt, že k takejto chybe v písaní došlo nespochybňuje odôvodnenie súdnych rozhodnutí ako jeden celok, ak z celého kontextu jednak právneho posúdenia, ako aj skutkových zistení je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že súdy vyhodnotili vlastnícke právo svedčiace v prospech žalobcu, a nie žalovaného. Takáto chybná formulácia jedného slova neznamena, a ani nemôže znamenať porušenie práva na spravodlivý proces, ani len nepatrného charakteru. Zároveň dovolací súd poznamenáva, že dovolateľ ďalej ani nešpecifikoval, v ktorej časti ním uvádzaného gramatického výkladu je možné nadobudnúť taký dojem, podľa ktorého by súdy pripisovali „lepšie vlastnícke právo svedčiace žalovanému“. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, a to vzhľadom na námietky dovolateľa, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Medzi takéto otázky patrí chyba v písaní jedného slova v jeho negatívnom vymedzení, keďže chyba v písaní nepatrného charakteru nemá pre vec podstatný význam.

38. Súdy nižších inštancií vo svojich rozhodnutiach presvedčivo a dôsledne odôvodnili svoje závery o preukázaní „lepšieho práva“ svedčiacemu žalobcovi k spornej hnutelnej veci, a to aj s dôrazom na argumenty žalovaného, ktoré ostali v spore len v rovine tvrdení, bez ich preukázania. Týmto nie je možné prisvedčiť dovolacej námietke žalovaného, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie trpí vadou nepreskúmateľnosti.

39. K tej námietke dovolateľa, ktorá sa týka nevykonaného riadneho dokazovania výsluchom svedkov - priamych účastníkov kúpnej zmluvy (nájomnej zmluvy), tak túto je potrebné vyhodnotiť ako tzv.

„novotu v dovolacom konaní v zmysle § 366 CSP“, nakoľko odvolací súd bol viazaný odvolacími dôvodmi a ak dovolateľ, resp. žalovaný v priebehu základného konania nezaložil svoju procesnú obranu na výpovediach ním označených svedkov, v čom mu nebolo počas konania bránené, sám sa zbavil možnosti preskúmania tejto námietky odvolacím súdom. Pasivita žalovaného v základnom konaní nemôže viesť k založeniu oprávnenosti námietky nedostatku v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, či jeho arbitrárnosti.

40. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd uzatvára, že nezistil opodstatnenosť argumentácie dovolateľa o porušení práva na spravodlivý proces a naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

41. Dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP namietal nesprávne právne posúdenie sporu odvolacím súdom (ako aj súdom prvej inštancie), ktorý svoje rozhodnutie podľa jeho názoru založil na nesprávnom závere, že „v konaní o vylúčenie hnutelnej veci z konkurznej podstaty úpadcu spočíva preukázanie vlastníckeho, tzv. lepšieho práva k hnutelnej veci na žalovanom“. Uvedené je podľa dovolateľa v rozpore s ustálenou súdnou praxou, v zmysle ktorej takéto dôkazné bremeno spočíva na žalobcovi, a nie žalovanom (rozhodnutie NS SR sp. zn. 2Obdo/55/2021). K tejto dovolacej námietke odvolací súd uvádza, že konajúce súdy nižších inštancií ako prejudiciálnu otázku riešili vlastnícke právo k hnutelnej veci, kedy dospeli v zmysle daného skutkového stavu k takému záveru, že toto svedčí žalobcovi. Tento záver vyplýval zo skutočností predstretými žalobcom v rámci jeho procesného útoku. Z obsahu celého spisového materiálu a právnych záverov konajúcich súdov nevyplyva, že by tieto preniesli dôkazné bremeno zo žalobcu na žalovaného. Súdmí vyslovený záver o nedostatočnom unesení dôkazného bremena zo strany žalovaného sa týkal takej procesnej obrany, ktorou tento deklaroval neurčitosť predmetu prevodu kúpnej zmluvy, resp. nájomnej zmluvy, čo však nekonkretizoval odkazom na inú - rovnakú vec, s ktorou by takáto neurčitosť bola spojená. Inými slovami, žalovaný svoje tvrdenie ohľadom prevodu „inej rovnakej veci s tou, ktorá je predmetom excindácie“ nijako nepreukázal. Dovolací súd uvádza, že v rámci kontradiktórnosti konania je rovnako ako na žalobcovi, tak aj na žalovanom povinnosť svoje tvrdenia preukázať. Preto, ak žalovaný argumentoval neurčitosťou hnutelnej veci, ktorá bola spôsobilá vyvolať zámenu, hoci k tejto svojej obrane nepredložil žiadny dôkaz, nie je možné uzavrieť, že konajúce súdy vec nesprávne právne posúdili a dôkazné bremeno preukázania vlastníckeho práva preniesli zo žalobcu na žalovaného. Ako je zrejmé z napadnutých rozhodnutí, konajúce súdy prioritne skúmali a právne posudzovali vlastnícke právo v zmysle dôkazov predložených žalobcom a následne protiargument žalovaného nemali za spôsobilý vyvolať iný právny záver ako ten, že žalobca v konaní svoje vlastnícke právo k dotknutej hnutelnej veci preukázal, čím uniesol dôkazné bremeno v konaní. Uvedené platí aj pre skúmanie skutočnej vôle zmluvných strán, ak sa konajúce súdy zamerali pri svojom právnom posúdení aj na následné správanie sa nielen strán kúpnej zmluvy, ale aj nájomnej zmluvy. Takýmto právnym posúdením nebol v konaní naplnený dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP, kedy by súdy vec právne posúdili v rozpore s ustálenou judikatúrou dovolacieho súdu.

42. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že žaloba o vylúčenie môže byť úspešná len vtedy, keď tretia osoba žiada vylúčenie takého majetku, ktorý je zapísaný v súpise (rozsudok NS SR z 26. októbra 2017 sp. zn. 4Obdo/6/2017, ZSP 53/2018). V mnohých prípadoch sú zápisy nepresné a jednotlivé časti majetku (najmä hnutelné veci) sú zameniteľné. V týchto prípadoch je potrebné v priebehu konania identifikovať majetok, ktorého vylúčenie je predmetom sporu, čo v prejednávacom spore nastalo tým, že prípadná nepresnosť zápisu v súpise, ktorý môže spôsobiť správca alebo môže mať pôvod v nepresnej (neúplnej) evidencii, či v inej skutočnosti, nemôže byť na ujmu tretej osoby.

43. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného vyvodená podľa § 420 písm. f) CSP a podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP, odmietol.

44. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

45. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.